

تکلیف وراثت با طلبکاران میت

بسیار اتفاق می‌افتد که با فوت فرد، خانواده او به علت ناآگاهی از قوانین یا به خاطر داغدار بودن، دچار مشکلاتی در آینده از قبیل مواجه شدن با طلبکاران او می‌شوند.

بسیار اتفاق می‌افتد که با فوت فرد، خانواده او به علت ناآگاهی از قوانین یا به خاطر داغدار بودن، دچار مشکلاتی در آینده از قبیل مواجه شدن با طلبکاران او می‌شوند. این در حالی است که با رعایت نکاتی که در اینجا بیان می‌شود، می‌توان از بروز بسیاری از مشکلات آینده جلوگیری کرد.

1- وقتی فردی از دنیا می‌رود، باید بدهی از ماترک وی (دارایی زمان فوت او که به خاطر فوت از مالکیت وی خارج می‌شود) پرداخت شود. به عبارتی دیگر ترکه متوفی در اثر فوت به ورثه قانونی او منتقل می‌شود و حقوق طلبکاران از این باقیمانده تعلق می‌گیرد.

2- وقتی فرد فوت می‌کند، دیون و بدهی وی چه حال (دینی است که پرداختش مدت ندارد و می‌بایست فوراً پرداخت شود) و چه موجل (دینی است که پرداختش مدت دارد) باید فوری پرداخت شوند. به طور مثال هرگاه شخصی به فردی یک میلیون بدهکار باشد که باید یک سال دیگر پرداخت کند، ولی بدهکار دو ماه بعد از دریافت فوت کند، طلبکار می‌تواند بعد از فوت طلب خود را از ترکه متوفی دریافت کند.

3- مطابق قانون، ورثه ملزم نیستند غیر از ترکه چیزی به بستانکاران بدهند و اگر ترکه برای ادای تمام دیون کافی باشد، ترکه مابین تمام بستانکاران به نسبت طلب آنها تقسیم می‌شود، مگر این که ورثه ترکه را بدون شرط و به صورت مطلق قبول کرده باشند که در این صورت مسئول خواهند بود.

4- در صورت تعدد وراثت رد ترکه توسط هر کدام از آنها ممکن خواهد بود، در این صورت وارثی که ترکه را رد می‌کند، این امر را باید کتبی یا شفاهی در مدت یک ماه از تاریخ اطلاع وارث به فوت مورث به دادگاه اعلام کند، در غیر این صورت این امر در حکم قبول ترکه می‌باشد، اما نکته ای که باید بدان توجه کرد، این است که در این مورد هر یک از وراثت، مسئول ادای تمام دیون متوفی به نسبت سهم خود خواهند بود و ملزم نیستند چیزی غیر از ترکه به طلبکاران بدهند.

5- قبول ترکه توسط وراثت ممکن است همان طور که گفته شد مطابق صورت تحریر ترکه (منظور تعیین مقدار ترکه و دیون متوفی است) صورت بگیرد یا به صورت مطلق، اما ورثه می‌تواند ترکه را واگذار یا رد کند که به بستانکاران متوفی داده شود، در این صورت هرگاه چیزی از ترکه بماند، به وارث متوفی داده می‌شود و نیز ورثه می‌توانند تصفیه ترکه را از دادگاه بخواهند که در این صورت بعد از تسویه باقیمانده ترکه بین وارث تقسیم خواهد شد و اگر ترکه برای بدهی متوفی کافی نبود، از ورثه متوفی چیزی گرفته نمی‌شود.

6- اثر رد ترکه علاوه بر مسئولیت نداشتن نسبت به دیون متوفی، این است که چنین وارثی به علت رد ترکه حق اعتراض به عملیات وارثی که ترکه را قبول کرده است، نخواهد داشت، اما در صورتی که از پس از تسویه ترکه، چیزی از ترکه باقی بماند، می‌تواند سهم الارث خود را دریافت کند، چون وی با رد ترکه حق خود در تسویه ترکه را سلب کرده است و این به معنای اعتراض از سهم الارث نبوده و حق قانونی و قهری آنهاست که سهم الارث به آنان داده شود.

7- مطابق قانون مالکیت، ورثه نسبت به ترکه متوفی محقق نمی‌شود، مگر پس از ادای حقوق و دیونی که بر ترکه متوفی تعلق گرفته است. بنابراین معاملات ورثه زمانی صحیح تلقی می‌شود که دیون متوفی تادیه شده باشد، در غیر این صورت آن معاملات صحیح نبوده و طلبکاران می‌توانند آن را برهم بزنند.

8- وقتی شخصی فوت می‌کند، حقوق و دیونی که به ترکه میت تعلق می‌گیرد و باید قبل از تقسیم آن ادا شود، از قرار ذیل می‌باشد:

- ابتدا باید هزینه کفن و دفن و دیگر هزینه های ضروری از قبیل هزینه حفظ و اداره ترکه از ترکه داده شود. در برداشتن وجه نقد یا فروش قسمتی از ترکه که برای هزینه کفن و دفن متوفی لازم است، اجازه تمام ورثه و اشخاص ذی نفع در ترکه لازم نیست.

- دیون و واجبات مالی متوفی (طلب طلبکار یا طلبکاران باید پرداخت شود)

- وصایای میت تا ثلث ترکه بدون اجازه ورثه و زیاده بر ثلث با اجازه آنها، بنابراین زمانی نوبت به اجرای وصیت می‌رسد که دو مورد اول انجام شده باشد.

9- در صورت عدم رعایت ترتیب فوق و تقسیم ترکه قبل از ادای دیون توسط وراثت، باید بگوییم که، وجود دین ادا نشده در ترکه باعث بطلان تقسیم نمی‌شود و مسئولیت وارث جانشین مورث خود می‌شود. به عبارتی دیگر طلبکار می‌بایستی به هر یک از وراثت به نسبت سهم او رجوع کند.

10- در هنگام تقسیم، دیونی که دارای حق تقدم می‌باشند، زودتر پرداخت می‌شوند. بنابراین بستانکاران زیر هر یک به ترتیب ذیل حق تقدم بر دیگران دارند:

طبقه اول

- حقوق خدمه خانه برای مدت سال آخر قبل از فوت.
- حقوق خدمتگزاران محل کار متوفی برای مدت شش ماه قبل از فوت.
- دستمزد کارگران روزمزد یا هفتگی، برای مدت سه ماه قبل از فوت

طبقه دوم

- طلب اشخاصی که متوفی ولی یا قیم آنها بوده است، مشروط به این که موت در دوره قیمومت یا ولایت و یا در ظرف یک سال بعد از آن واقع شده باشد.

طبقه سوم

- طلب پزشک یا دارو فروش

طبقه چهارم

- نفقه زن

- مهریه زن

طبقه پنجم

- دیگر بدهکاران

یاسر میرزا جعفری - کارشناس حقوقی / تپش (ضمیمه چهارشنبه روزنامه جام جم)